

BUAB

Avrupa Birliği Uygulama ve
Araştırma Merkezi

BÜAB AVRUPA BİRLİĞİ BÜLTENİ

Sayı: 39 29 Mart-4 Nisan 2021

Derleyen: Prof. Dr. Armağan GÖZKAMAN

1. JOHANSSON'DAN YUNANİSTAN'A YÖNELİK MESAJLAR

Avrupa Komisyonunun işlerlerinden sorumlu üyesi Ylva Johansson, Midilli Adası'na gerçekteşirdiği ziyarette AB'nin Yunanistan'a yeni sığınmacı kamplarının inşası için 276 milyon avroluk destek sağlayacağına dair güvence verdi. Göç sorununun "Avrupalılaştırılması" gerektiğini yineleyen Komisyon üyesi, AB üyelerinin yük paylaşımı konusunda yeni siyasi çözümler bulmak zorunda olduklarını da ifade etti.

Yunan sahil koruma kuvvetlerinin sığınmacılara yönelik eylemlerine dikkat çekilen Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği raporlarıyla ilgili bir soruyu "bazı vakaların yakından incelenmesi gerektiğini düşünüyorum" şeklinde yanıtlayan Johansson'a göre AB'nin aynı anda hem sınırlarını hem de temel insan haklarını koruması bir tezat oluşturmuyor. Yunan makamları, Ege Denizi'nde sığınmacılara yönelik geri gönderme (refoulement) faaliyetlerinden ötürü son birkaç aydır çeşitli eleştirilere maruz kalmışlardı.

Le Matin, 29 Mart 2021

Le Matin, (29.03.2021) "L'UE vient en aide à la Grèce dans la gestion des réfugiés". Erişim adresi: <https://www.lematin.ch/story/lue-vient-en-aide-a-la-grece-dans-la-gestion-des-refugies-820987051028>

2. BORRELL'E GÖRE AB-TÜRKİYE İLİŐKİLERİNDE "KÖPRÜLERİN İNŐA EDİLMESİ" GEREKİYOR

AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, Avrupa Dış Eylem Servisi web sitesinde yayımlanan ađ günlüğü yazısında hem AB hem de Türkiye'nin işbirliğine dayalı ve karşılıklı yarar sağlayan bir ilişkinin geliştirilmesinde stratejik çıkarlara sahip olduklarını ifade etti. İlişkilerin sürdürülebilir bir şekilde düzeltilmesi için cesaret ve kararlılık ile birlikte esneklik ve anlayış da

gerektiğini vurgulayan Yüksek Temsilci, taraflar arasındaki sorunların uzun süredir var olduklarını da hatırlattı.

Borrell'e göre mevcut anlaşmazlıkların AB'yi ne kadar derinden etkilediğine dair giderek artan bir bilinçlenme söz konusu ve bu nedenle günümüzdeki çözüm çabaları geçmişte yürütülenlerden farklı bir özellik gösteriyor. Yüksek Temsilci, süregelen anlaşmazlıkların "Türkiye ile bazı üye devletler arasında ikili meseleler olarak kabul edilemeyeceği" yönündeki görüşünü de belirtti.

Avrupa Dış Eylem Servisi, 30 Mart 2021

European External Action Service, (30.03.2021) "EU-Turkey relations: the need to build bridges". Erişim adresi: https://eeas.europa.eu/headquarters/headquarters-homepage/95930/eu-turkey-relations-need-build-bridges_en

3. AB'DE "ÜÇÜNCÜ ÜLKELERİN" ARAŞTIRMA PROJELERİNDEN DIŞLANMASINA TEPKİ

Avrupa Komisyonunun kuantum ve uzay teknolojileriyle ilgili projelere "üçüncü ülkeleri" dâhil etmeme isteği Avrupa Birliği üyesi ülkelerin çoğunda itirazlara neden oldu. Komisyonun bu eğilimi AB'nin stratejik özerkliği güçlendirme amacıyla ilişkilendiriliyor. Bir diplomatın konuyla ilgili yaptığı yorumda bazı bilgilerin -AB dışı katılımcılardan biri tarafından- ABD veya Çin'e sağlanabileceği endişesine yer verildi.

Komisyon önerisi çeşitli toplumsal gruplardan gelen itirazlar nedeniyle Nisan ayında tekrar gözden geçirilecek. Akademik çevrelerde AB'nin mevcut ortaklıkları sonlandırması durumunda araştırma projelerinin geleceğinin olumsuz etkileneceği yönünde bir görüş hâkim.

Le Nouvelliste, 30 Mart 2021

Le Nouvelliste, (30.03.2021) "Union européenne: Berlin opposé à l'exclusion de la Suisse des projets de recherche". Erişim adresi: <https://www.lenouvelliste.ch/articles/monde/union-europeenne-berlin-oppose-a-l-exclusion-de-la-suisse-des-projets-de-recherche-1062578>

4. BRÜKSEL KONFERANSINDA BM'NİN HEDEFLEDİĞİ YARDIM SEVİYESİNE ULAŞILAMADI

Avrupa Birliği ve Birleşmiş Milletler ortaklığıyla gerçekleştirilen "Suriye ve Bölgenin Geleceğinin Desteklenmesi" konulu beşinci Brüksel konferansında uluslararası toplumdan Suriye halkı ve Suriyeli sığınmacılar için 6,4 milyar dolar tutarında yardım taahhüdü geldi. Birleşmiş Milletler tarafından saptanan 10 milyar dolarlık hedefin çok altında kalan bu meblağın bir önceki yıla göre de düşüş göstermiş olması dikkat çekiyor. Almanya, 1,74 milyar avro ile konferansta en yüksek bağış sözünü veren ülke oldu.

France 24, 31 Mart 2021

France 24, (31.03.2021) "Aide au peuple syrien : 6,4 milliards de dollars promis, loin de l'objectif espéré". Erişim adresi: <https://www.france24.com/fr/moyen-orient/20210331-aide-au-peuple-syrien-6-4-milliards-de-dollars-promis-loin-de-l-objectif-esp%C3%A9r%C3%A9>

5. AVRUPA KOMİSYONU, POLONYA'YI ABAD'A ŞİKAYET EDİYOR

Avrupa Komisyonu, hâkimlerin bağımsızlığını tehlikeye sokan ve AB hukukunun üstünlüğü ilkesine aykırı olan yasal düzenleme nedeniyle Polonya aleyhine Avrupa Birliği Adalet Divanına (ABAD) başvuruda bulunma kararı aldı. Komisyon ayrıca, nihai karar alınana kadar Mahkeme'nin geçici tedbirlere başvurması yönünde de talepte bulunacak.

Yeni düzenleme ile Polonya Yüksek Mahkemesine bağlı bir disiplin dairesinin kurulması öngörülüyor. Hükûmete yakınlığı bilinen bu daire aracılığıyla hâkimler üzerinde -dokunulmazlıklarının kaldırılması, haklarında cezai işlem başlatılması ve maaşlarının düşürülmesi gibi yöntemler kullanılarak baskı oluşturulması mümkün olacak. Polonya hükûmeti sözcüsü Piotr Mueller tarafından Twitter platformunda yapılan açıklamada, Avrupa Komisyonunun başvurusu için "hukuki ve fiili gerekçeden yoksun" ifadesi dikkat çekti.

DW, 31 Mart 2021

Deutsche Welle, (31.03.2021) "EU takes Poland to court over law 'undermining' judges". Erişim adresi: <https://www.dw.com/en/eu-takes-poland-to-court-over-law-undermining-judges/a-57062468>

6. FRANSA'DAN AB'YE AŞI FİNANSMANI ÇAĞRISI

Fransa, Avrupa Birliği'ni ikinci nesil koronavirüs aşısı geliştirmek için gereken mali desteği sağlamaya çağırdı. Fransa'nın Avrupa İşlerinden Sorumlu Devlet Bakanı Clément Beaune'a göre Avrupa Birliği - 5 milyar avroluk yeni bir sağlık bütçesi ve yaklaşık 100 milyar avroluk bir araştırma kaynağı ile bu tür bir destek için yeterli imkânlarla sahip. Bakan, ABD'nin birinci nesil aşı üretiminin son aşaması için 14 milyar dolar civarında bir fon tahsis ettiğini hatırlatarak, Avrupa Birliği genelinde ikinci nesil aşı çalışmaları için "milyarlarca avroluk" yatırım yapılması gerektiğini ifade etti.

İkinci nesil aşılarda, bulaşma potansiyeli ve direnci daha yüksek olan koronavirüs varyantlarıyla mücadele amacıyla üretiliyor. AB'nin birinci nesil aşılarda geliştirilmesi ve üretiminde karşılaştığı zorluklar aşılama kampanyasını olumsuz etkilemişti.

La Presse, 1 Nisan 2021

La Presse, (01.04.2021) "Paris appelle l'UE à vite financer les vaccins contre les variants". Erişim adresi: <https://www.lapresse.ca/international/europe/2021-04-01/covid-19/paris-appelle-l-ue-a-vite-financer-les-vaccins-contre-les-variants.php>

7. BEAUNE: "İSTİKRAR PAKTI REFORMU ÖNCE BERLİN İLE PARİS ARASINDA GÖRÜŞÜLMELİ"

Fransa'nın Avrupa İşlerinden Sorumlu Dışişleri Bakanı Clément Beaune, Avrupa İstikrar Pakti'nin reformuna ilişkin müzakerelerin öncelikle Almanya ile Fransa arasında gerçekleşmesi gerektiğini söyledi. Beaune'a göre -Almanya'da Eylül ayında yapılacak seçimlerle yeni bir hükümet belirleneceği için- iki ülke arasındaki görüşmelerin 2021 yılının sonu veya 2022 yılının başında yapılması uygun olabilir. Bakan, üye devletler arasında ciddi görüş ayrılıklarına konu olan reformun Fransa'nın AB dönem başkanlığı sırasında da gündemde olacağını sözlerine ekledi.

Mediapart, 1 Nisan 2021

Mediapart, (01.04.2021) "Pacte de stabilit  : il faudra «d'abord» une discussion franco-allemande, souligne Paris". Erişim adresi: <https://www.mediapart.fr/journal/fil-dactualites/010421/pacte-de-stabilite-il-faudra-d-abord-une-discussion-franco-allemande-souligne-paris>

8. AB'DEN RUSYA'YA YÖNELİK SUÇLAMA

Avrupa Birliği, Rusya'yı Kırım'da başlattığı "zorunlu askerlik" uygulaması nedeniyle uluslararası hukuku ihlal etmekle suçladı. Avrupa Dış Eylem Servisi Sözcüsü tarafından yapılan açıklamada Rusya Federasyonu'nun Kırım'da insan haklarını koruma yükümlülüğüne dikkat çekilerek Kırım'ın ve Sivastopol' n yasadış ilhaklarının AB tarafından tanınmadığı ve tanınmayacağı yinelendi.

Rusya, Kırım'ı Mart 2014'te ilhak ederek uluslararası camia tarafından meşru görülmeyen bir referandum düzenlemişti. Moskova yönetimi Ukrayna'nın doğusundaki ayrılıkçı kuvvetleri de destekliyor.

RFE/RL, 1 Nisan 2021

Radio Free Europe/Radio Liberty, (01.04.2021) "EU Accuses Russia Of Launching 'Conscription Campaign' In Crimea". Erişim adresi: <https://www.rferl.org/a/russia-crimea-conscription-campaign-ukraine-european-union/31182416.html>

9. AB, AŞI UYGULAMASINDAKİ SORUNLARA RAĞMEN KENDİNDEN EMİN

Avrupa Birliği'nde uygulanan aşı kampanyası, özellikle ağır ilerliyor olması nedeniyle çeşitli eleştiri oklarına hedef oluyor. Dünya Sağlık  rg t , koronavirüs salgınının birkaç ay önceki durumla kıyaslandığında "daha endişe verici" olduğuna işaret ederek, AB'deki aşılama sürecinin "kabul edilmesi mümkün olmayacak ölçüde yavaş" olmasından kaynaklanan büyük riske dikkat çekti.

AB'nin karmaşık karar alma süreçleri de sorunun boyutunu etkileyen önemli faktörler arasında yer alıyor. Birlik  yesi 27 devlet adına ilaç firmaları ile tedarik anlaşmaları yapmak Avrupa Komisyonunun görevi. Ancak,  ye devletler -sağlık politikaları kendi egemenlik alanlarında olduğu için- bu anlaşmaların çizdiği çerçevelerin dışında (başka bir firmadan aşı satın almak gibi) bir tercihte de bulunabiliyorlar.

CNBC, 2 Nisan 2021

Silvia Amaro, (02.04.2021) "Europe's stumbling vaccine rollout provides a lesson in EU politics", CNBC. Erişim adresi: <https://www.cNBC.com/2021/04/02/europe-covid-vaccine-slow-rollout-gives-lesson-in-eu-politics.html>

10. AB'NİN KORONAVİRÜS SONRASI EKONOMİK TOPARLANMASI GECİKEBİLİR

Avrupa Birliği'nde koronavirüs salgını nedeniyle hayatını kaybedenlerin genel nüfusa oranı, ABD veya Birleşik Krallık'taki oranlardan daha düşük. Ancak, son dönemde AB'nin salgınla mücadelede başarılı bir tablo çizemediği görülüyor.   nc  bir enfeksiyon dalgası, Fransa'da yeni önlemler

alınmasına neden oldu. Bir zamanlar virüsle mücadelede başarılı örnekler arasında gösterilen Almanya gibi ülkelerde ise genel görüntü değişmiş durumda.

ABD ve Birleşik Krallık tarafından uygulanan aşılama kampanyaları, AB'ninkinden çok daha hızlı gerçekleşti. Ayrıca, AB'nin ekonomik alanda da yetersiz kaldığı görülüyor. Ortak borçlanma yöntemiyle oluşturulan 750 milyar avro tutarındaki kurtarma fonu üye devletlerde olumlu karşılanmıştı. Ancak, henüz bu kaynağın kullanılması mümkün olmadı. AB'nin uygulamadaki yavaşlığı, ekonomik düzelmenin ağır bir şekilde gerçekleşeceği anlamına geliyor.

The Economist, 2 Nisan 2021

The Economist (Online), (02.04.2021) "The EU versus the virus: Week in charts". Erişim adresi: <https://search.proquest.com/>

11. AB'DE AŞIRI SAĞ PARTİLERİN İTTİFAK GİRİŞİMLERİ

Macaristan ve Polonya Başbakanlarını Budapeşte'de Matteo Salvini ile buluşturan mini zirvenin ardından Avrupa basınında çok sayıda yorum yapıldı. Haber, Belçika'da yayımlanan günlük gazetelerden Le Soir'da "Orban, radikal sağ ile yeni bir ittifak arayışında" manşetiyle yer aldı. Gazetede yer alan yorumda Macaristan Başbakanı Victor Orban'ın geçen ay Avrupa Parlamentosunun Avrupa Halk Partisi grubundan ayrılma kararı verdikten sonra "çok yalnız" kaldığı için Polonya'daki (Hukuk ve Adalet Partisi) ve İtalya'daki (Kuzey Ligi) popülist partilerle bir koalisyon kurma arzusuna değinildi.

İspanyol gazetesi El País'in başlığı ise "Orban ve Salvini, Avrupa Halk Partisi ile rekabet etmek için aşırı sağ ittifak kuruyor" şeklindeydi. Gazetede yer alan haberde toplantının ilk aşamada Macaristan, Polonya ve İtalya arasında gerçekleşmiş olmasına rağmen aslında yabancı düşmanlığı ve Avrupa şüpheciliğinin öne çıktığı tüm Avrupalı grupları bir araya getirme arzusunun mevcut olduğuna da dikkat çekiliyor.

RFI, 2 Nisan 2021

Radio France Internationale, (02.04.2021) "À la Une: les tentatives d'alliance de l'extrême-droite européenne". Erişim adresi: <https://www.rfi.fr/fr/podcasts/revue-de-presse-internationale/20210402-%C3%A0-la-une-les-tentatives-d-alliance-de-l-extr%C3%Aame-droite-europ%C3%A9enne>

12. AB'DE GIDALARIN TRANS YAĞ İÇERME ORANI SINIRLANDIRILDI

Avrupa Birliği'nde trans yağların gıdalardaki kütleli oranının %2 ile sınırlandırılmasına yönelik düzenleme yürürlüğe girdi. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından yapılan bilgilendirmeye göre, trans yağ kullanımından kaynaklanan kalp ve damar rahatsızlıkları her yıl yaklaşık olarak 500.000 kişinin hayatını kaybetmesine neden oluyor.

DSÖ'ye göre trans yağların günlük enerji alımındaki oranı %1 ile sınırlandırılmalı. Avrupa Parlamentosunun 2016'da aldığı kararda da trans yağlar ile kısırlık, endometriozis, safra kesesi taşı, Alzheimer hastalığı, diyabet ve bazı kanser türleri arasındaki bağlantıya dikkat çekilmişti. Söz konusu yağlar aşırı kilo alımına neden olarak da insan sağlığını tehdit ediyor.

Paul Turban, (02.04.2021) "Alimentation : cure d'amaigrissement sur les « acides gras trans»", Les Echos. Erişim adresi: <https://www.lesechos.fr/industrie-services/conso-distribution/alimentation-cure-damaigrissement-sur-les-acides-gras-trans-1303957>

13. BORRELL'İN KORONAVİRÜS AŞISI İHRACATI HAKKINDAKİ YORUMLARI

Avrupa Birliği Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisi Josep Borrell, AB'nin koronavirüs ihracatını kısıtlama planlarıyla ilgili olarak "İhracat yapmadığı için AB nasıl suçlanabilir? Şimdiye kadar 77 milyon doz ihraç ettik. Avrupalı vatandaşlarımıza 80 milyon doz sağladık. Amerika Birleşik Devletleri ne kadar ihraç etti? Sıfır. Birleşik Krallık? Sıfır, hem de Avrupa Birliği'nden 20 milyon doz almış olmasına rağmen" ifadelerini kullandı. Yüksek Temsilci, Fransız yayın kuruluşu Public Sénat'ya yaptığı açıklamada koronavirüs aşısının "stratejik ve diplomatik" bir konu haline getirilmiş olduğuna da dikkat çekiyor. Borrell'e göre Rusya ve Çin'in kendi vatandaşlarının tamamını aşılama yerine üçüncü ülkelere aşı tedarik etmelerinin arkasında propaganda tercihi yer almakta.

Public Sénat, 3 Nisan 2021

Nils Buchsbaum, "Blocus des vaccins produits dans l'Union européenne : « Nous avons déjà exporté 77 millions de doses » les Etats-Unis et le Royaume-Uni ? Zéro, déclare Josep Borrell", Public Sénat. Erişim adresi: <https://www.publicsenat.fr/article/politique/blocus-des-vaccins-produits-dans-l-union-europeenne-nous-avons-deja-exporte-77>

14. AVRUPA BİRLİĞİ'NDEN LİBYA'YA ÜST DÜZEY DESTEK

Libya'ya resmi bir ziyarette bulunan AB Zirvesi Başkanı Charles Michel, yeni kurulan hükûmete AB'nin desteğini ilettili. Başbakan Abdülhamid Dibeybe ile yaptığı görüşmede destek ve işbirliği taahhüdünde bulunan Michel, AB'nin Libya'daki toplumsal uzlaşma sürecini aktif olarak desteklediğini de vurguladı. Birlik tarafından verilecek destek; ekonominin iyileştirilmesi, seçimlerin sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi ve yasa dışı göç ile mücadelenin de yer aldığı çeşitli konuları kapsıyor.

Le Figaro, 4 Nisan 2021

Le Figaro, (04.04.2021) "Le président du Conseil européen apporte le soutien de l'UE à la Libye". Erişim adresi: <https://www.lefigaro.fr/flash-actu/le-president-du-conseil-europeen-apporte-le-soutien-de-l-ue-a-la-libye-20210404>

15. KOMİSYON, AIR FRANCE-KLM İÇİN DEVLET DESTEĞİNE ONAY VERDİ

Fransa'nın Maliye Bakanı Bruno Le Maire, Avrupa Komisyonu ile Fransız hükûmetinin Air France-KLM için hazırlanan finansman paketinin ana hatları üzerinde uzlaştıklarını duyurdu. Miktarı hakkında henüz resmi bir açıklama yapılmayan bu paketin 3 milyar avro civarında bir meblağa denk geleceği tahmin ediliyor. Le Maire'in açıklamasında "Uzun ve zorlu bir müzakere oldu, ancak [Avrupa Komisyonunun rekabetten sorumlu üyesi] Margrethe Vestager ile iyi bir anlaşmaya vardığımızı düşünüyorum" ifadeleri yer aldı.

Reuters, 4 Nisan 2021

Reuters, (04.04.2021) "France, Brussels have agreed on Air France-KLM refinancing - minister". Erişim adresi: <https://www.reuters.com/article/us-air-france-klm-france-idUSKBN2BR0BU>